Regnskabsaflæggelsen for 2011 – stadig i krisens tegn!

Af Stine Munk Jensen og Henrik Steffensen

Kontakt
Henrik Steffensen
Telefon: 3945 3214
Mobil: 2373 2147
E-mail: hns@pwc.dk

Stine Munk Jensen
Telefon 3945 9174
Mobil: 2946 4961
E-mail: smj@pwc.dk

2011 har klart stået i finanskrisens tegn – på samme måde, eller måske i endnu mere udtalt grad end 2010 gjorde. Krisen har stor betydning for aflæggelsen af årsrapporten, hvor den for mange virksomheders vedkommende vil have betydning for såvel værdiansættelsen af aktiver – herunder goodwill – samt for beskrivelsen af virksomhedens udvikling og forventningerne til fremtiden i ledelsesberetningen.

Det er vores erfaring, at følgende forhold i årsrapporten kan blive påvirket af den finansielle krise, om end nogle virksomheder i sagens natur er mere sårbare end andre, og nogle virksomheder er slet ikke påvirket. Listen kan ikke anses som udtømmende, men anses blot som inspiration på forhold, der skal overvejes.

1. Skal goodwill nedskrives?
   Såfremt goodwill knytter sig til forretningsområder i virksomheden, som er ramt på afsætning eller lønsomhed, skal den muligvis nedskrives. Bemærk at selvom faktorer som f.eks. tilbagediskonteringsrenten ofte diskuteres i praksis, er det bagvedliggende budget over forventet omsætning og omkostninger af langt større betydning, når værdien af de fremtidige pengestrømme skal vurderes. Husk også at gøre realistiske forudsætninger om arbejdskapital og vækst.

2. Skal øvrige anlægsaktiver nedskrives?
   Sådanne aktiver risikerer at blive nedskrevet under samme forhold som nævnt under goodwill. Det er i sagens natur væsentligt at være opmærksom på finansielle aktiver, som er påvirket af den sydeuropæiske krise, f.eks. græske, spanske eller italienske statsobligationer og aktier.

3. Er der indregnet tilstrækkelige hensættelser?
   Såfremt virksomheden planlægger at nedlægge aktiviteter, fraflytte lejemål eller afskedige ansatte, skal der muligvis hensættes til disse forhold. Det afhænger af, hvor "bundet" virksomhedens ledelse er af sine beslutninger, jf. IAS 37 og årsregnskabslovens § 47. Også tabsgivende kontrakter, hvor virksomheden er forpligtet til at afsætte varer eller andet til priser, der ligger under fremstillingsprisen/indkøbsprisen skal føre til en hensættelse.

4. Omkostninger ved opstart af nye fabrikker og anlæg - hvad er omkostninger til at klargøre aktivet kontra til at opstarte det?
   Omkostninger til at klargøre aktivet til dets forventede brug, skal aktiveres, mens opstartsomkostninger skal driftsføres. Er der store omkostninger til klargøring, bør det kritisk vurderes, om nogle af disse rettelig anses som opstartsomkostninger.

© 2011 PricewaterhouseCoopers. Denne artikel indeholder alene generel oplysning og kan ikke anses at have karakter af rådgivning. PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab påtager sig intet ansvar for skader eller tab, der direkte eller indirekte kan afledes af brugen af artiklen. PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab påtager sig således intet ansvar for tab som følge af fejlagtig information i artiklen.

5. Aktivering hhv. omkostningsførsel af udviklingsomkostninger – det er forbundet med skøn, og det er vigtigt at være kritisk.

6. Indtægtsindregning og indtægtskriterier – er de vurderet i detaljer?

7. Det er erfaringen, at f.eks. returrettigheder, variable indtægter og entreprisekontrakter skal vurderes grundigt som følge af krisen.

8. Indregning af udskudte skatteaktiver – er der grundlag for det?
   Har virksomheden haft underskud i det seneste år, skal der overbevisende dokumentation til for at indregne et udskudt skatteaktiv vedrørende et fremførbart skattemæssigt underskud. Det er et krav, at posten omtales i noterne. Efter såvel IFRS som årsregnskabsloven skal noterne beskrive eventuelle ikke-indregnede skatteaktiver.

9. Er der enkeltstående transaktioner i året, som har påvirket resultatet eller egenkapitalen væsentligt?
   Sådanne forhold skal omtales. Efter IFRS vælger nogle virksomheder at omtale disse ved at præsentere en særlig post i resultatopgørelsen og supplere med en note, der fortæller om indholdet. En sådan praksis er ikke tilladt efter årsregnskabsloven.

10. Er usikkerheder omtalt tilstrækkeligt i ledelsesberetningen?
    Er virksomhedens foretagne skøn over f.eks. størrelsen af hensættelser, nedskrivningstests på goodwill m.v. i væsentlig grad præget af usikkerhed, skal disse forhold omtales i ledelsesberetningen. Her kan det være påkrævet, at usikkerhedsspændet også beskrives. Efter IFRS er der et udtrykkeligt krav om at oplyse væsentlige regnskabsmæssige skøn som en note inkl. beløbsoplysninger, jf. IAS 1.

11. Er forventninger til fremtiden beskrevet ordentligt?
    Er der usikkerhed vedrørende fremtiden – og det er der generelt i mange virksomheder – skal omtalen af forventningerne suppleres med en beskrivelse heraf. Det er således krævet at beskrive forventningerne til fremtiden, så godt det kan lade sig gøre, sammen med en markering af de særlige forudsætninger, som er lagt til grund for omtalen. Det ses fra tid til anden, at virksomheder ikke udtaler sig om fremtiden under henvisning til, at usikkerheden er for stor – en sådan praksis er imidlertid ikke i overensstemmelse med lovens krav.

12. Brud på lånebetingelser – er de brudte på balancedagen?
    For virksomheder omfattet af IFRS gælder, at hvis lånebetingelser er brudt på balancedagen på en sådan måde, at der medfører, at gælden forfalder til betaling, skal gælden reklassificeres til kortfristet gæld, uanset om virksomheden efterfølgende har forhandlet en forlængelse med pengeinstituttet. Er en forlængelse imidlertid opnået inden balancedagen, klassificeres gælden som langfristet.
    Efter årsregnskabsloven vil forholdene på balancedagen som udgangspunkt være gældende for klassifikationen. Er der imidlertid efter balancedagen, men før underskriften på årsrapporten, genforhandlet betingelser vedrørende gæld, som nu gør et kortfristet lån til langfristet, klassificeres det som langfristet i balancen.

Ovenstående opregning er eksempler, som vi i praksis er stødt på, og som helt eller delvist kan henføres til den finansielle krise. Det er i alle tilfælde væsentligt at være særlig opmærksom på, om effekten af krisen er afspejlet korrekt i årsrapporten – og at ledelsen samtidig forholder sig til, hvad der er gjort og skal gøres for at reducere den negative indvirkning på virksomheden af den finansielle krise.